

AFECTACIÓ DE L'ESTRÉS HÍDRIC EN BLAT TOU

Dijous, 27 D'abril 2023

ACTUALITAT

CEREAL D'HIVERN

METEO

SENSE CATEGORIA

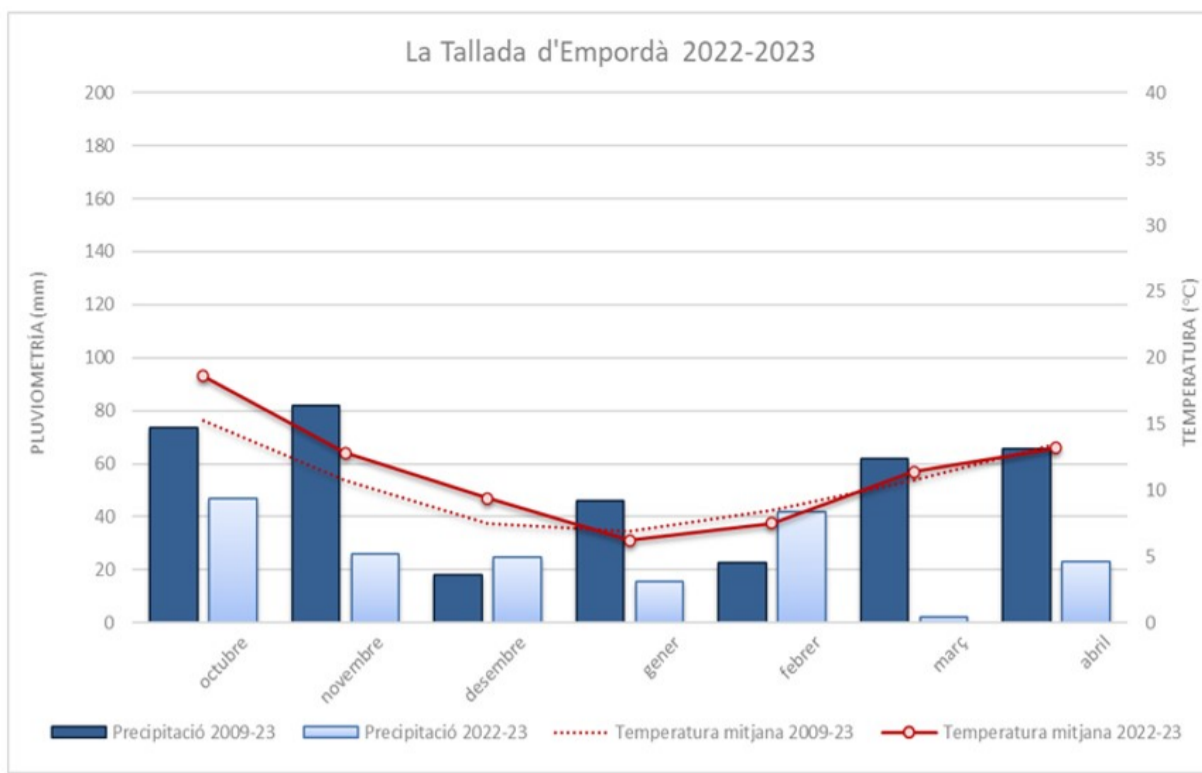
La situació actual de sequera es fa cada vegada més evident en l'estat dels cultius de secà. Les dades de pluviometria respecte la mitjana habitual son alarmants i les previsions segueixen sense ser optimistes. Les necessitats d'aigua del blat tou esdevenen més importants a partir de l'encanyat; però les pèrdues de rendiment són més elevades quan l'estrès hídric té lloc després de l'aparició de la fulla bandera. En quina situació ens trobem ?

MARC METEOROLÒGIC

La sequera continua fent estralls en el sector primari. Les previsions a curt termini no ajuden a ser optimistes i en molts casos i zones de Catalunya l'estrès hídric que pateixen els cultius és crític i problemàtic. D'on venim? Quina és la situació meteorològica que ens ha portat fins aquí? Si repassem les pluges dels últims mesos a diferents zones del territori respecte la mitjana queda palesa la severitat del dèficit hídric respecte altres campanyes.

A la Tallada d'Empordà (figura 1), per exemple, s'acumula un dèficit hídric de casi 200mm, un 42% del que hauria d'haver plogut en un any mitjà. De fet, aquesta situació s'accentua els últims dos mesos (març i abril) que representen la meitat d'aquest dèficit. És a dir, tot i que la precipitació al febrer, per exemple, ha sigut similar a la mitjana, tant març com abril han sigut mesos extremadament eixuts. Aquesta tendència s'observa en la majoria de localitats.

Novembre – Abril (314 mm)

Dèficit: 182 mm

Percentatge respecte sèrie històrica: **42%**

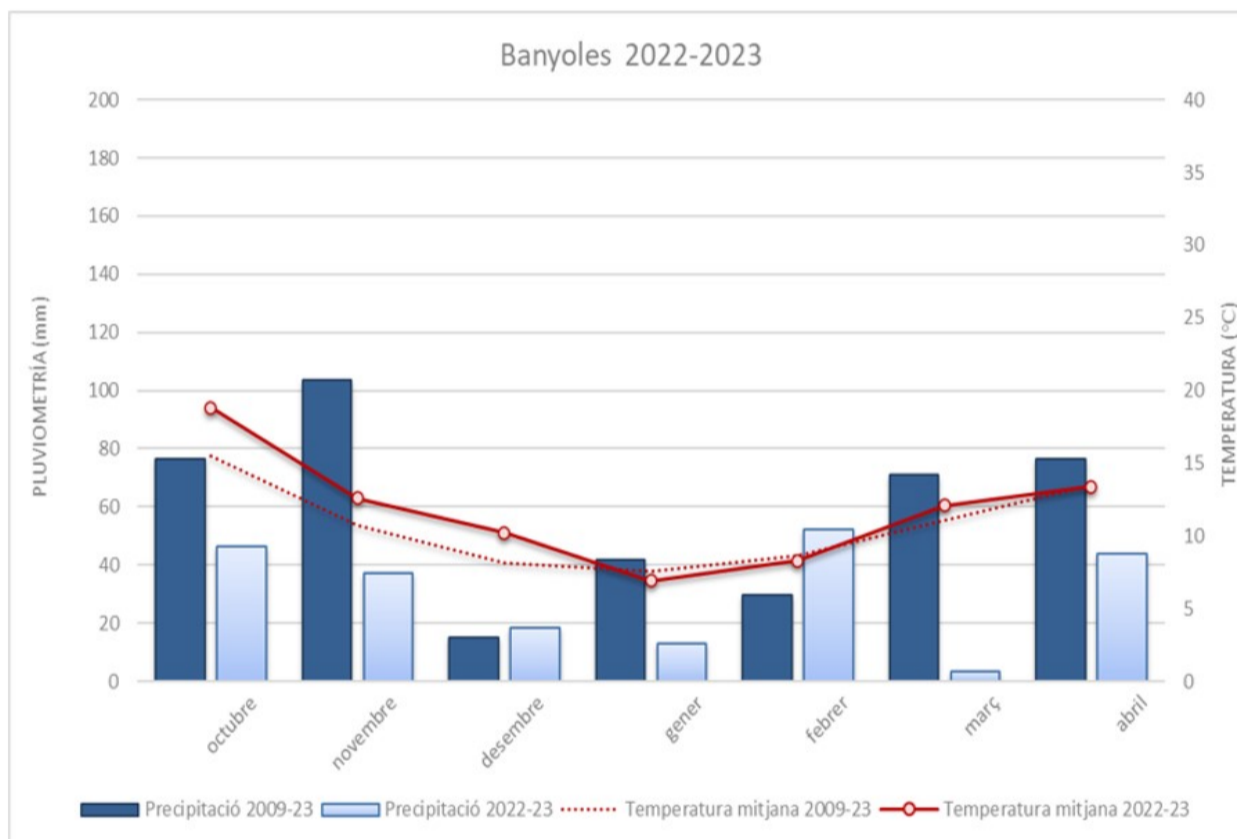
Març – Abril (136 mm)

Dèficit: 111 mm

Percentatge respecte sèrie històrica: **18%**

Figura 1. Registres de pluvimetria mitjans i de l'actual campanya a la localitat de la Tallada.

Una situació similar és la que es presenta a la zona de Banyoles (Figura 2) on durant els últims mesos s'acumula un dèficit de pràcticament 200 mm.

Novembre – Abril (357 mm)

Dèficit: 191 mm

Percentatge respecte sèrie històrica: **46%**

Març – Abril (156 mm)

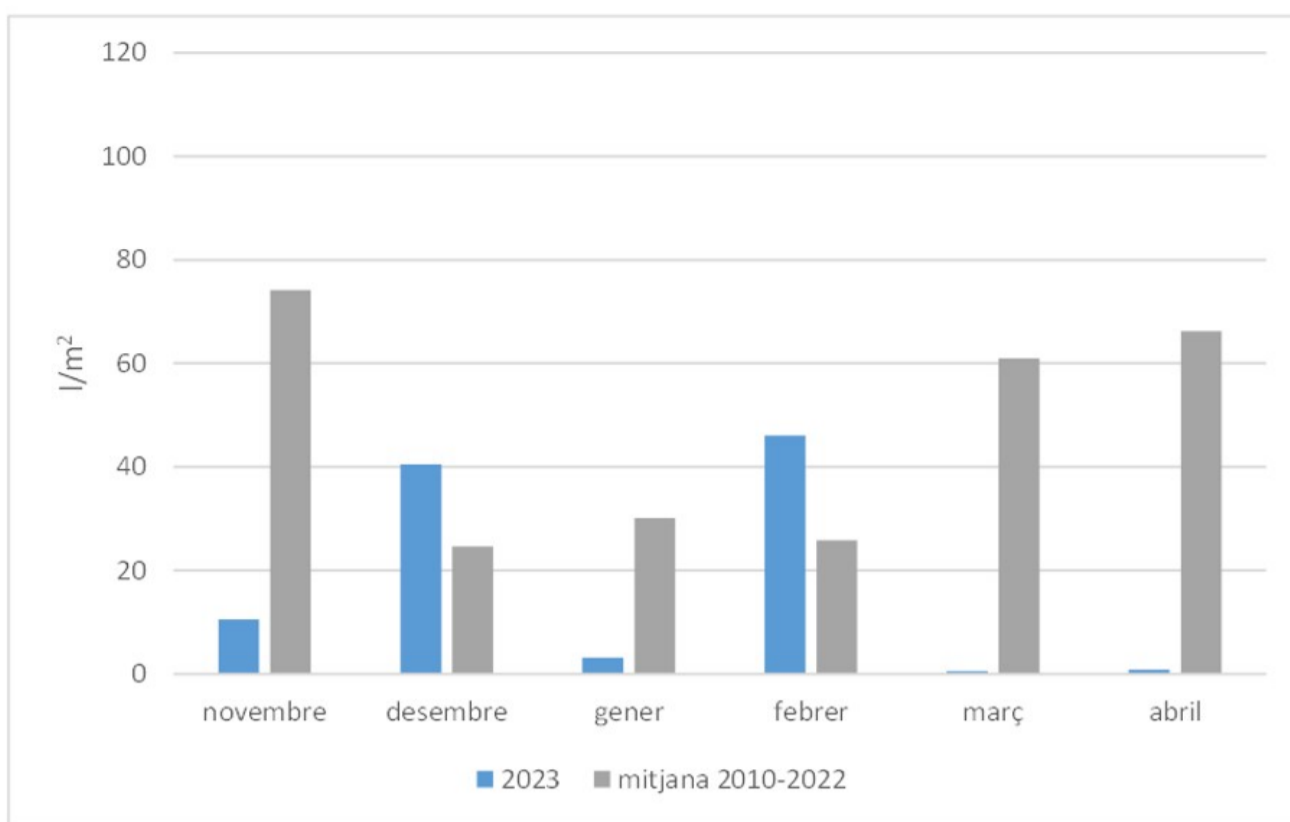
Dèficit: 110 mm

Percentatge respecte sèrie històrica: **29%**

Figura 2. Registres de pluvimetria mitjans i de l'actual campanya a Banyoles.

El panorama durant els dos darrers mesos a la zona del Vallès Oriental (figura 3) encara és més preocupant i desolador ja que només ha plogut un 1% del que s'esperaria entre març i abril.

Novembre – Abril (282 mm)

Dèficit: 180 mm

Percentatge respecte sèrie històrica: 36%

Març – Abril (127 mm)

Dèficit: 126 mm

Percentatge respecte sèrie històrica: 1%

Figura 3. Registres de pluviometria mitjans i de l'actual campanya al Vallès Oriental.

Aquestes xifres, amb més o menys incidència, es repeteixen en bona part del territori Català com es pot veure en les gràfiques de localitats com Òdena, Calaf, Cervera i Gimènells.

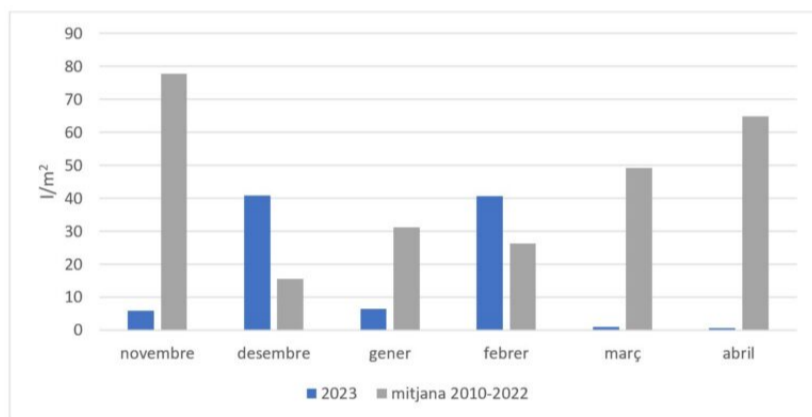

Figura 4. Registres mitjans i de l'actual campanya a Òdena

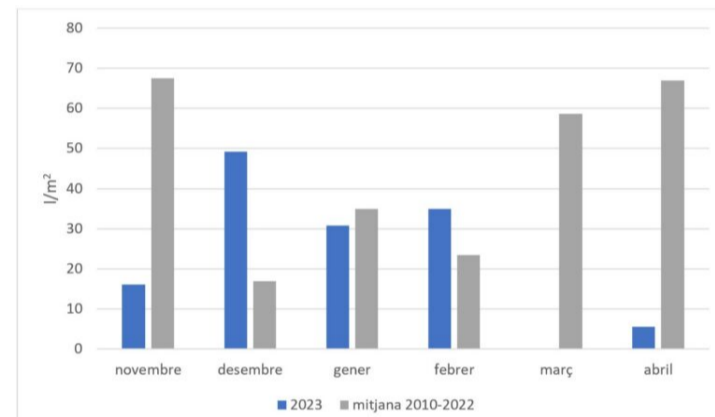

Figura 4. Registres mitjans i de l'actual campanya a Calaf

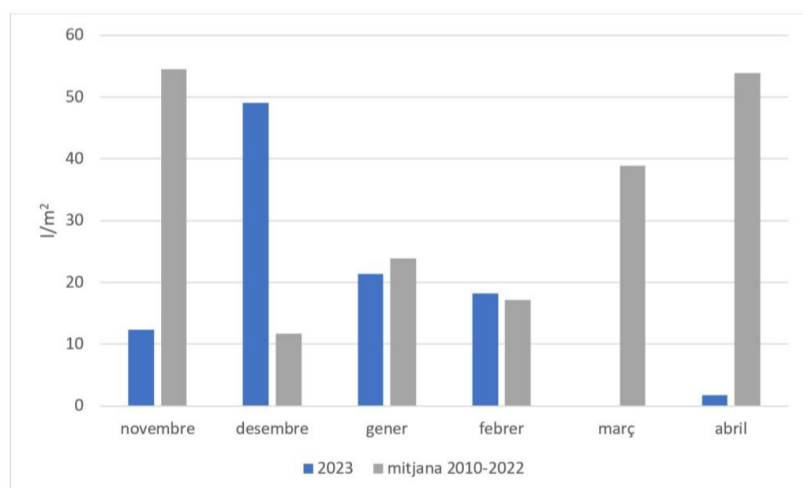

Figura 4. Registres mitjans i de l'actual campanya a Cervera

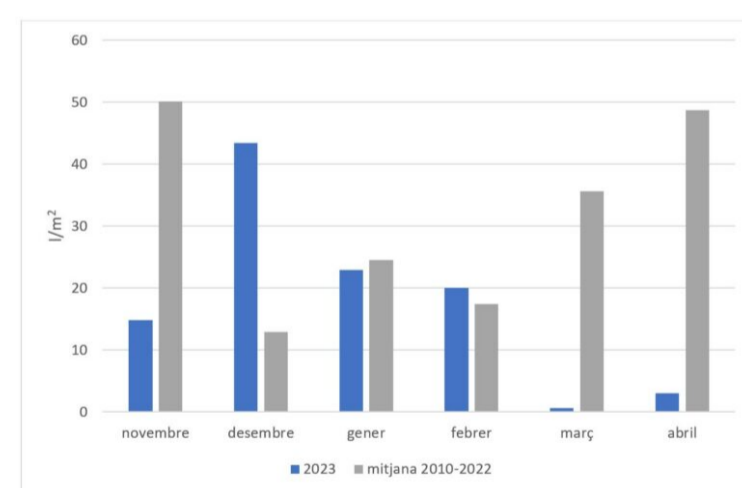

Figura 4. Registres mitjans i de l'actual campanya a Gimènells

QUINS SÍMPTOMES PODEM DETECTAR EN EL BLAT ?

En el cas del blat, i en situacions de manca d'aigua i estrès hídric es poden detectar que algunes zones de la parcel·la de forma irregular que s'esgrogueixen o s'assequen. Aquestes clapes o zones acostumen a coincidir en els terrenys amb menys humitat al sòl o que s'assequen més ràpidament com per exemple zones amb arbres, sòls més superficials, pedregosos o sorrencs.

Un manca d'aigua també acostuma a tenir associat un menor creixement de les plantes i per tant presència de plantes de talla més aviat baixa. Això pot anar acompanyat de l'assecament de fillols, afectant generalment els que estan menys desenvolupats.

És podem detectar un assecament i esgrogueïment en les fulles mes velles, començant per les puntes. A més, en aquestes situacions també és habitual veure que la fulla bandera s'enrotlla sobre ella mateixa i presenta un aspecte més erecte.

Un altre símptoma destacat és l'esterilitat de les espiguetes i la presència d'un gra de mida més petita.

DANYS SEGONS L'ESTADI FENO LòGIC

La falta d'aigua i l'estrès hídric tenen una incidència diferent en el cultiu segon l'estadi fenològic en que es troba. D'entre aquests cal destacar:

- **Sembra a dos nusos. Reducció moderada del número d'espigues.**
- **Dos nusos a fulla bandera. Disminució important del número i de la fertilitat de les espigues.**
- **Fulla bandera a floració. Reducció del número de grans per espiga.**
- **Floració a maduresa fisiològica. Disminució del pes del gra. Penalització de la qualitat farinera**

Cal recordar que Les necessitats d'aigua esdevenen més importants a partir de l'encanyat; però les pèrdues de rendiment són més elevades quan l'estrès hídric té lloc després de l'aparició de la fulla bandera.

AUTORS

JOAN SERRA

IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

MARC JABARDO

IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

ARTÍCLES RELACIONATS

 [DESHERBATGE EN POSTEMERGÈNCIA DE CEREALS D'HIVERN](#) >

[Cereal d'hivern](#) [Males herbes](#)

 [ESPIGUES D'ORDI AMB GRANS NO POL·LINITZATS, UN EFECTE DE LA BAIXADA BRUSCA DE LES TEMPERATURES I LES PLUGES CONTINUADES](#) >

[Actualitat](#) [Cereal d'hivern](#) [Meteo](#)

 [Varietats d'ordi de cicle llarg de la xarxa GENVCE](#) >

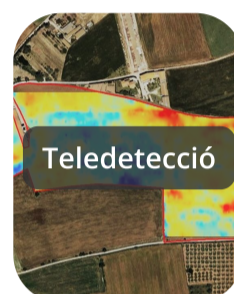
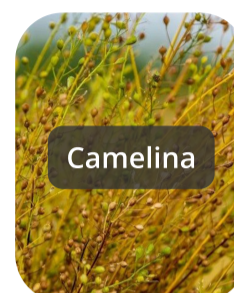
[Cereal d'hivern](#) [Varietats](#)

 [RESULTATS DE LES NOVES VARIETATS DE TRITICALE](#) >

[Cereal d'hivern](#) [Material vegetal](#)

TEMÀTIQUES D'INTERÈS

[Mostrar-los tots >](#)

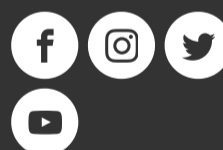
IMPULSAT PER **IRTA**

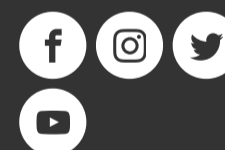
[AVÍS LEGAL](#)

[POLÍTICA DE PRIVACITAT](#)

[POLÍTICA DE COOKIES](#)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Web desenvolupada per [Volcanic Internet](#)

